

О И Н Н О М А И

Муассисаи давлатии «Маркази исломшиносӣ дар
назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон»

1. Муқаррароти умумӣ.

1.1. Муассисаи давлатии «Маркази исломшиносӣ дар назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон» (минбаъд-Марказ) муассисаи давлатии тадқиқотӣ, иттилоотиву таҳлилий, ташхисӣ ва машваратӣ буда, бевосита ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тобеъ мебошад.

1.2. Муассиси Марказ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

1.3. Шакли ташкилию ҳуқуқии Марказ дар асоси талаботи моддаи 132 Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун муассисаи давлатӣ муайян карда шудааст.

1.4. Марказ шахси ҳуқуқӣ буда, дорони мӯҳр бо тасвири Нишони Миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва штамп бо номи худ ба забони давлатӣ, **молу мулк (06.07.2018 №1067)** бо ҳуқуқи идоракунии оперативӣ, **тавозуни (06.07.2018 №1067)** мустақил ва суратҳисоби махсус мебошад. Марказ аз ҳисоби бучети давлатӣ ва дигар манбаъҳои маблағгузорӣ, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон маблағгузорӣ карда мешавад.

1.5. Дар фаъолияти худ Марказ **Конститутсияи (06.07.2018 №1067)** Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармон ва амрҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳамин Оинномаро ба роҳбарӣ мегирад.

1.5¹. Номи муассисаи давлатии Маркази исломшиносӣ дар назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон:

бо забони тоҷикӣ:

пурра: муассисаи давлатии «Маркази исломшиносӣ дар назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон»;

мухтасар: Маркази исломшиносӣ; (06.07.2018 №1067)

1.6. Суроғаи ҳуқуқии Марказ: кӯч. Шодмонӣ 58/1, Душанбе, Тоҷикистон

2. Мақсад ва вазифаҳои асосӣ.

2.1. Мақсадҳои асосии Марказ:

-таъмини **асосҳои (06.07.2018 №1067)** илмии сиёсати давлатии муносибат ба дин ва озодии **этиқод; . (06.07.2018 №1067)**

-**таҳияи консепсияҳои давлатӣ ва барномаҳои илмӣ-тадқиқотӣ доир ба рушди ҳаёти динии ҷомеа; (06.07.2018 №1067)**

-**муайян кардани алоқамандии мероси исломӣ бо фарҳанги миллӣ; (06.07.2018 №1067)**

-муайян намудани мавқеъ ва нақши дини ислом дар фарҳанги миллӣ ва ҷаҳони муосир;

-таъсиси хазинаи маълумот чиҳати таъмини иттилоотии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо маводи илмӣ-назариявӣ оид ба ислом ва иттиҳодияҳои динӣ;

-пешбиниҳои дурнамои инкишофи равандҳои динии ҷамъиятӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;

-муайян намудани аҳамияти таърихӣ ва амалии мазҳабҳои фикҳӣ дар ҷомеаи исломӣ;

-**таҳлили илмӣ-назариявии маросим ва урфу одатҳои миллӣ ва динӣ дар танзими ҳаёти ҷомеа; (06.07.2018 №1067)**

-арзёбии объективии нақши таърихӣ ва амалии руҳонияти динӣ дар ҳаёти ҷамъиятӣ;

-таъмини фазои илмии инкишофи раванди муқоламаи динҳо ва тамаддунҳо дар ҷомеаи Тоҷикистон.

2.2. Вазифаҳои асосии Марказ:

-таҳқиқи илмии қонуниятҳои инкишофи ҳаёти динии ҷамъиятӣ дар кишвар:

-таҳлили моҳият ва хусусиятҳои омили динӣ дар татбиқи сиёсати давлатӣ нисбат ба дин;

-омӯзиши сарчашмаҳо ва осори хаттии исломӣ ҳамчун қисми таркибии **фарҳанги миллӣ; (06.07.2018 №1067)**

-анҷом додани тадқиқоти илмӣ доир ба мақом ва нақши ислом дар ҷомеаи Тоҷикистон ва ҷаҳони муосир;

-гирдовари маводи илмии марбут ба ислом ва фаъолияти ташкилотҳои динӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва гузаронидани таҳлили иттилоотии он:

-таҳқиқи равияҳои динӣ, моҳият ва хусусиятҳои ҷараёнҳои динии сиёсӣ, падидаҳои терроризм ва экстремизми динӣ дар ҷомеаи **муосири мусулмонӣ, (06.07.2018 №1067)** таҳлили стратегии таъсири омили исломӣ ба муносибатҳои байналмилалӣ;

-омӯзиши хусусиятҳои таърихии инкишофи ҳуқуқи исломӣ ва мақоми он дар низоми ҳуқуқии миллӣ ва ҷаҳонӣ;

-таҳқиқи қонуниятҳои ташаккул ва инкишофи низоми динии маросимӣ ҳамчун омили муҳими танзими ҳаёти ҷамъиятӣ:

-таҳлили илмии хусусиятҳои сохториву **ибодатии (06.07.2018 №1067)** дини ислом ва таҳаввулотии нақши идеологӣ он дар **ҷомеаи исломӣ; (06.07.2018 №1067)**

-анҷом додани тадқиқоти диншиносии муқоисавии марбут ба омили динӣ ва таъсири мутақобили динҳо дар шароити таҳким ёфтани равандҳои глобализатсионӣ;

-пешниҳоди маводи таҳлили ва маърузаҳо, тавсияҳо оид ба масъалаҳои сиёсати давлатӣ дар соҳаи муносибати байни давлат ва иттиҳодияҳои динӣ ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон:

-омӯзиши масъалаҳои марбут ба муқоламаи байни динҳо, ноилшавӣ бо эҳтиром ва таҳаммулпазирии ҳамдигар дар муносибат байни намоёндагони **динҳои (06.07.2018 №1067)** мухталиф;

-таҳлили қонунгузори байналмилалӣ ва амалияи муносибатҳои байни давлатҳои хориҷӣ ва иттиҳодияҳои динии онҳо, барқарор намудани алоқаи илмӣ бо сохторҳои марбутатаи кишварҳои хориҷӣ;

-нашри маълумотномаҳо ва маводи иттилоотиву таҳлилий оид ба масъалаҳои марбут ба салоҳиятҳои Марказ **ва муаррифию ба фурӯш**

3. Ҳуқуқ ва ӯҳдадорихои Марказ

3.1. Марказ дар робита бо анҷом додани вазифаҳои худ ҳуқуқ дорад:

-аснои таҳияи консепсияҳо, барномаҳо ва нақшаҳои татбиқи сиёсати миллӣ нисбат ба ислом чихати пешниҳод ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи салоҳияти худ аз мақомоти марказӣ ва маҳаллии ҳокимияти давлатӣ маълумоти заруриро талаб ва дастрас намояд;

-дар муҳокимаи лоиҳаи қонунҳо ва дигар санадҳои меъерии ҳуқуқӣ, ки аз ҷониби мақомоти дахлдори давлатӣ таҳия шудаанд ва ба ягон вачҳ ба масъалаҳои ҳуқуқ ва манфиатҳои шахрвандон оид ба озодии вичдон ва фаъолияти иттиҳодияҳои динӣ дахл доранд, иштирок карда, хулосаҳои пешниҳод намояд;

-конференсияҳо, семинарҳо, мизҳои мудаввар ва машваратҳои мувофиқи тартиби амалкунанда доир намояд, чорабиниҳои дигари ташкилӣ, илмӣ ва таълимиро, ки барои анҷом додани вазифаҳои дар назди Марказ гузошташуда равона шудаанд, созмон диҳад ва дар ин самт бо муассисаҳои илмӣ ва таълимии дохилию хориҷӣ, бо созмонҳои байналмилалӣ ҳамкорӣ намояд;

- Шӯроӣ ташхисӣ оид ба гузаронидани ташхиси диншиносиро тибқи тартиби мавҷуда таъсис диҳад, фаъолияти онро бо ҷалби коршиносон ба роҳ монанд;

- Ҳангоми ба қайди расмӣ гирифтани иттиҳодияҳои динӣ оиннома ё низомномаи онҳоро мавриди ташхиси диншиносӣ қарор дода, ба мақомоти дахлдори давлатӣ хулоса пешниҳод намояд;

-нашрияҳои ҷопӣ таъсис диҳад ва тибқи тартиби муқарраршуда фаъолияти нашриявино ба роҳ монанд;

- адабиёти динӣ, аз ҷумла адабиёти динии воридотиро мавриди ташхиси илмӣ-диншиносӣ қарор дода, назорати ташхисии таъбу нашри маводи мазмуни диниро анҷом диҳад;

-Шуроӣ илмӣ махсусгардонидашударо дар сурати зарурат бо мақсади тайёр намудани мутахассисони касбии соҳаи диншиносӣ таъсис диҳад;

-ҳангоми анҷом додани пажӯҳиш ва пурсишҳои сотсиологӣ чихати омӯзиши вазъи динӣ ва дараҷаи диндорӣ, ҳолати риояи қонунгузори

Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба озодии вичдон (06.07.2018 №1067) аз ҷониби мақомату муассисаҳои давлатӣ ва иттиҳодияҳои динӣ аз захираҳои маъмурии мақомоти дахлдори марказӣ ва маҳаллии ҳокимияти давлатӣ истифода бурда, дар ин маврид қарордон ва масъулин оид ба қорҳои дин, аъзои комиссияҳои маҳаллии танзими анъана ва ҷашну маросимҳоро ба ҳамкорӣ ҷалб намояд;

-дар доираи ваколати худ бо муассисаҳо ва созмонҳои мушобеҳи хориҷӣ метавонад ҳамкориҳои илмӣ байналмилалиро ба роҳ монанд;

- барои баланд бардоштани сатҳи касбии масъулини мақомоти марказӣ ва маҳаллии ҳокимияти давлатӣ оид ба дин дар асоси қарордод қорҳои такмили ихтисосро таъсис диҳад;

-барои такмили савияи донишҳои тахассусии илмӣ қарордони худ аз қорҳои байналмилалӣ ва сарпарастии молиявии муассисаву созмонҳои дохилию байналмилалӣ истифода бурда, бозомӯзии илмиро дар дигар кишварҳо ба роҳ монанд;

-муассисаҳои илмӣ, марказҳои сотсиологӣ ва сиёсатшиносӣ, олимон ва мутахассисони алоҳидаро тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қор ҷалб намояд;

-тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои меъерии Ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ваколатҳои дигарро анҷом диҳад.

3.2. Марказ ӯҳдадор аст:

-фаъолияти худро тибқи Конституция ва қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода, иҷрои талаботи ҳамин Оинномаро таъмин намояд;

-қорҳои илмӣ-тадқиқотиро дар соҳаи исломшиносӣ ва диншиносии муқоисавӣ дар сатҳи баланди касбӣ анҷом диҳад;

-ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба фаъолияти тадқиқотӣ, таҳлилӣ-иттилоотӣ ва ташхисии худ ҳисоботи солона пешниҳод намояд;

-идорақунии оперативӣ ва истифодаи амволи давлатӣ, воситаҳои молиявӣ, асосӣ ва қардони ба Марказ вобасташударо таъмин намояд.

4. Сохтор ва идорақуни

4.1. Сохтори Марказро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мекунад. Чихати таъмини фаъолияти илмӣ-тадқиқотӣ ва хоҷагӣ воҳидҳои маъмурию идорӣ ва илмию ёрирасон ташкил қарда мешаванд.

4.2. Марказро Директор роҳбарӣ мекунад.

Директори Марказ ва муовинони ӯ аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод қарда мешавад.

4.3. Директори Марказ:

- дар иҷрои вазифаҳои ба зиммаи Марказ гузошташуда масъулияти шахсӣ дошта, дараҷаи масъулияти муовинони Директор ва роҳбарони воҳидҳои сохтори Марказро муқаррар месозад;

- Марказро дар тамоми мақомот ва ташкилотҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва давлатҳои хориҷӣ дар масъалаҳои марбут ба салоҳияти он намояндагӣ мекунад;

- тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалаҳои соҳаи меҳнат ва музди меҳнатро ҳал мекунад;

5. Молу мулк (06.07.2018 №1067)

5.1. Молу мулки (06.07.2018 №1067) Марказ аз фондҳои асосӣ ва воситаҳои гардон, инчунин аз дигар ашёи қиматбаҳо, ки арзиши онҳо дар баланси мустақили он сабт гардидааст, иборат мебошад.

5.2. Молу мулки (06.07.2018 №1067) Марказ моликияти давлатӣ буда, ба Марказ барои идораи оперативӣ вобаста карда шудааст.

6. Баҳисобгирӣ, ҳисоботдиҳӣ, азнавташкилдиҳӣ ва қатъи фаъолият

6.1. Марказ баҳисобгирии муҳосибавӣ ва омори пеш бурда, мувофиқи тартиби муқарраргардида ҳисобот пешниҳод менамояд.

6.2. Барҳамдиҳӣ ва азнавташкилдиҳии Марказ тибқи қонунзории Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

- роҳбарони мавзӯҳои илмӣ ва гурӯҳҳои тадқиқотиро таъин менамояд, ҳайати маъмурию идоракуниро ташкил намуда, тибқи тартиботи муқарраршуда функсия ва вазифаҳои онҳоро муайян месозад, аз рӯи натиҷаҳои кор аз ҳисоби фонди музди меҳнат ва дар доираи сарфаи он ба маоши вазифавӣ иловапулӣ муқаррар менамояд, масъалаҳои ба кор қабул ва аз кор озод намудан ва мукофотониданро ҳал мекунад, ҷазои интизомӣ медиҳад;

- ҷадвали вазифаҳо ва сметаи хароҷоти Марказро тасдиқ мекунад;

- **маблағҳои суратҳисоби махсусро тибқи дастурамали истифодабарии маблағҳои махсуси Марказ, ки дар мувофиқабо вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад, истифода мебарад.**

Дар давраи набудани директори Марказ вазифаҳои ӯ бо супориши ӯ яке аз муовинонаш иҷро менамояд. (06.07.2018 №1067)

- дар доираи ваколатҳои худ фармон ва супоришҳои барои ҳамаи кормандони Марказ ҳатмиро содир менамояд;

- дар маҷлисҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазоратҳо ва идораҳои ҳангоми баррасии масъалаҳои сиёсати давлат оид ба озодии вичдон ва иттиҳодияҳои динӣ бо тартиби муқарраргардида иштирок менамояд;

4.4. Дар Марказ дар асоси ҷамъиятӣ Шуроӣ илмӣ созон дода мешавад. Раиси Шуроӣ илмӣ Директори Марказ мебошад. Ба ҳайати Шуроӣ илмӣ муовинони Директор, котиби илмӣ, **сардорони шӯбаҳо (06.07.2018 №1067)** олимони пешбари Марказ, инчунин олимони ва мутахассисони пешбари Академияи илмҳо, мактабҳои олии ва вазоратҳои идораҳои дахлдори ҷумҳурӣ дохил мегарданд.

Шуроӣ илмӣ Марказ самтҳои асосии фаъолияти илмӣ-тадқиқотиро муайян месозад; нақшаҳои корҳои илмӣ-тадқиқотии Марказ, барномаҳои корҳои илмӣ, усулҳои тадқиқоти мавзӯҳо ва проблемаҳои муҳимтаринро баррасӣ ва тасдиқ менамояд; натиҷаҳои корҳои илмиро баррасӣ намуда, ба онҳо баҳо медиҳад, барои дар амал ҷорӣ кардан хулосаҳои пешниҳод менамояд; тавсияҳо ва пешниҳодҳо, номаҳои таҳлилии барои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон омодашуда, масъалаҳои тарбия ва бозомӯзони кадрҳо, такмили ихтисоси онҳоро баррасӣ менамояд; олимони Марказро тибқи тартиби муқарраргардида барои гирифтани унвонҳои фахрӣ ва мукофот пешбарӣ менамояд.

4.5. Ҷиҳати ташкили тадқиқи самтҳои афзалиятноки проблемаҳои иҷтимоӣ, сиёсӣ ҳуқуқӣ, гузаронидани семинарҳои илмӣ назариявӣ Шуроӣ илмӣ методӣ созон дода мешавад.

Шуроӣ илмӣ методӣ лоиҳаҳои нақшаҳои корҳои илмӣ-тадқиқотиро пешакӣ баррасӣ намуда, ба Шуроӣ илмӣ тавсияҳои пешниҳод мекунад, мониторинги иҷроӣ нақшаи корҳои илмӣ-тадқиқотиро мегузаронад, санҷишҳои анҷом медиҳад, мақолаҳои илмӣ, фишурдаи маърузаҳо, брошюраҳо, рисолаҳоро барои ҷоп тавсия намуда, гузоришҳои итилоотӣ таҳлилӣ, лоиҳаҳои анкетаҳои гузаронидани тадқиқотҳои сотсиологӣ, саволномаҳои мусоҳибаҳо ва ғайраро мавриди таҳқиқ қарор медиҳад. Раиси Шуроӣ илмӣ методӣ муовини Директор оид ба илм мебошад. Шуроӣ илмӣ методӣ мавзӯҳо ва мӯҳлати гузаронидани семинарҳои назариявӣ, инчунин маърузачиёнро аз Марказ ва дигар ташкилоту муассисаҳо муайян менамояд.